

Ändring av förordning (2020:115)
som innebär att möjligheten till fjärr-
eller distansundervisning i öppna
skolor preciseras och förtydligas

2021.07.08

Åtgärder som redan har vidtagits

Regeringen beslutade den 13 mars 2020 förordningen (2020:115) om utbildning i vissa skolformer i skolväsendet vid spridning av viss smitta och regeringens förordningsmotiv (Fm 2020:1). Regeringen har vid flera tillfällen beslutat ändringar i förordningen (se SFS 2020:149, 2020:188, 2020:257, 2020:732, 2020:957 och 2021:10 samt regeringens förordningsmotiv Fm 2020:2, 2020:4, 2020:6, 2020:9, 2020:10 och 2021:1).

Förordningen ger huvudmän möjlighet att under vissa förutsättningar göra vissa undantag från bestämmelser i skollagen (2010:800) och annan skolreglering om utbildningens utformning, omfattning och förläggning. Syftet är att ge huvudmän förutsättningar att säkra elevers rätt till utbildning trots pandemin.

Vad innebär ändringen av förordningen som beslutades den 8 juli?

Den första ändringen innebär att de undantagsbestämmelser som en huvudman som håller en skolenhet öppen kan tillämpa med stöd av 11 b § begränsas till att avse fjärr- eller distansundervisning. Sådan undervisning får bara användas om det behövs för att huvudmannen följer en rekommendation från Folkhälsomyndigheten om att en del av eleverna ska ges fjärr- eller distansundervisning och om rekommendationen har meddelats

1. på förslag av smittskyddsläkare för att tillfälligt motverka lokal eller regional spridning av covid-19, eller
2. annars för att motverka spridning av covid-19.

Med att en skolenhet är öppen avses att skollokaler är öppna för eleverna.

Det blir möjligt att vid lokal eller regional smittspridning hålla en skola öppen och anpassa åtgärderna till det lokala smittläget.

Vad innebär ändringen? forts.

- Den andra ändringen som görs är att för en huvudman som håller en skolenhet öppen begränsas även undantagsmöjligheterna i 11 c §. Den nya lydelsen innebär att om huvudmannen följer eller har följt en rekommendation om fjärr- eller distansundervisning från Folkhälsomyndigheten, så kan huvudmannen göra undantag från bestämmelserna i skolregleringen om
  - lärotider och entreprenad i gymnasieskolan
  - lärotider, undervisningstidens fördelning och entreprenad i grundskolans högstadium.
- Huvudmannen kan t.ex. bedöma att det med anledning av fjärr- eller distansundervisningen finns ett behov av att kompensera eleverna genom mer närundervisning, vilket kan medföra ett behov av att t.ex. förlänga läsåret utöver vad som gäller enligt gymnasieförordningen.

Vad innebär ändringen? forts.

- Därtill införs en övergångsbestämmelse som innebär att en huvudman som håller en skolenhet öppen och som har bedrivit fjärr- eller distansundervisning med stöd av förordningens tidigare lydelse, får göra undantag från bestämmelser i skolregleringen om lärotider och entreprenad på utbildning i gymnasieskolan samt om lärotider, undervisningstidens fördelning och entreprenad i grundskolans högstadium, om det behövs för att tillförsäkra elever deras rätt till utbildning enligt skollagen (2010:800).
- Sådana undantag kan exempelvis avse att kompensera fjärr- och distansundervisningen med mer närundervisning genom att förlänga ett läsår, ha färre lovdagar eller bedriva undervisning på lördagar.

Vad innebär ändringen? forts.

I övrigt görs ingen ändring när det gäller förutsättningarna för att tillämpa undantagsmöjligheterna. Exempelvis bör huvudmannen överväga om det är lämpligt att bedriva fjärr- eller distansundervisning för vissa elever med hänsyn till elevernas ålder, mognad, olika förutsättningar och behov (se regeringens förordningsmotiv Fm 2020:10 och Fm 2021:1).

Vad innebär ändringen? forts.

Det är bara 11 b och c §§ som ändras. Bestämmelsen i 11 a § ändras inte. Det innebär att en huvudman som håller en skolenhet öppen även fortsättningsvis får använda t.ex. fjärr- eller distansundervisning om det behövs på grund av att lärare eller elever stannar hemma därför att de i fråga om sin egen personliga situation följer eller har följt föreskrifter, nationella allmänna råd eller rekommendationer från Folkhälsomyndigheten som avser sjukdomen covid-19.

Barnens bästa

- Vid de bedömningar som de berörda aktörerna måste göra vid sina överväganden måste det särskilt beaktas att majoriteten av berörda elever är barn under 18 år. Det kan innebära att inte enbart smittskyddshänsyn utan även att bredare folkhälso-, barn- och utbildningsperspektiv måste beaktas.
- När det gäller Folkhälsomyndigheten och smittskyddsläkare framgår av 1 kap. 4 § smittskyddslagen (2004:168) att när åtgärder rör barn ska det särskilt beaktas vad hänsynen till barnets bästa kräver.
- För huvudmännen i berörda skolformer gäller, liksom i all annan verksamhet enligt skollagen, att barnets bästa ska vara utgångspunkt (1 kap. 10 § skollagen [2010:800]).

Vilka skolformer berörs av ändringen av förordningen?

Bestämmelserna i 11 b och c §§ gäller i dag bara grundskolans högstadium och gymnasieskolan. Även ändringarna berör bara dessa skolformer.

Förskola, förskoleklass, grundsärskola, specialskola, sameskola, fritidshem, annan pedagogisk verksamhet och gymnasiesärskola berörs inte av ändringarna.

Förordningens giltighetstid

- Ändringarna träder i kraft den 10 augusti 2021.
- Åtgärderna kan tillämpas under förordningens resterande giltighetstid, dvs. t.o.m. den 31 juli 2022.

För mer information se tidigare förordningsmotiv och informationsmaterial på regeringen.se

Foto: Jessica Gow/Regeringskansliet